

KUUMA-SEUDUN LAUSUNTO UUDENMAAN LIITON TOIMIELINTEN EDUSTUKSELLISUUDEN PARANTAMISESTA

Uudenmaan liiton lausuntopyyntö (Maakuntahallitus 19.4.2011, §49)

Uudenmaan liitossa on valmisteltu liiton toimielinten, maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen, edustuksellisuuden parantamista suhteessa jäsenkuntien asukasmääriin. Samanaikaisesti on valmisteltu myös muutosta jäsenkuntien maksuosuuksien määräytymisperusteissa.

Uudenmaan liiton hallitus on päättänyt pyytää jäsenkunnilta lausunnot Uudenmaan liiton toimielinten edustuksellisuuden parantamisesta seuraavasti:

- maakuntavaltuustosta pyydetään asukaslukuun pohjautuva lausunto vaihtoehdosta, että valtuustossa olisi valtuutettu jokaista alkavaa 25 000 kunnan asukasta kohden. (Valtuustossa olisi 78 jäsentä vuoden 2011 asukasluvun mukaan)
- hallituksen osalta vaihtoehdosta, että muokataan asukaslukuun perustuvaa porrastusta niin, että yli 600 000 asukkaan kunnilla olisi 6 hallituksen jäsentä, yli 500 000 asukkaan kunnilla 5 hallituksen jäsentä, yli 400 000 asukkaan kunnilla 4 hallituksen jäsentä, yli 300 000 asukkaan kunnilla 3 jäsentä, yli 200 000 asukkaan kunnilla 2 jäsentä ja yli 100 000 asukkaan kunnilla 1 jäsen. Loput viisi paikkaa jaettaisiin niiden kuntien kesken, joiden väkiluku on alle 100 000, kuitenkin siten, ettei samasta kunnasta voi olla kahta jäsentä. (Hallituksessa olisi 14 jäsentä)
- maksuosuuksien muuttamisesta määräytymään suoraan asukaslukujen suhteessa.

Lausunto tulee toimittaa Uudenmaan liittoon viimeistään 31.8.2011. Liiton edunvalvontapäällikkö on myöntänyt KUUMA-seudulle jatkoaikaa KUUMA-hallituksen kokoukseen 6.9.2011 asti.

Lausunnot otetaan huomioon valmisteltaessa varsinaista perussopimuksen muutosehdotusta, joka on tarkoitus käsitellä maakuntahallituksessa syksyn 2011 aikana. Jos maakuntahallitus esittää sopimuksen muuttamista, se toimitetaan Uudenmaan liiton jäsenkuntiin hyväksymistä varten.

KUUMA-seudun lausunto

Maakuntavaltuuston osalta edustuksellisuuden parantaminen Uudenmaan liiton ehdotuksen mukaan tarkoittaisi KUUMA-kuntien osalta, että nykyisten 19

maakuntavaltuutetun lukumäärä (24%) putoaisi 17 valtuutettuun (22%). Käytännössä Mäntsälän ja Sipoo menettäisivät molemmat yhden valtuutetun paikan. Jos valtuutettujen määrä laskettaisiin suoraan kuntien väestömäärän mukaan, KUUMA-kuntien valtuutettujen osuus olisi yhteensä 20%.

Helsingiläisten maakuntavaltuutettujen määrä nousisi Uudenmaan liiton ehdotuksen mukaan kahdestakymmenestä 24:ään (30%). Espoolaisten valtuutettujen määrä pysyisi kymmenenä (13%). Vantaalaisten valtuutettujen määrä putoaisi kymmenestä yhdeksään (12%). Kauniainen säilyttäisi yhden valtuutetun paikan (1%). Näin ollen pääkaupunkiseudun valtuutettuja olisi yhteensä 44 (56%). Jos valtuutettujen määrä laskettaisiin suoraan kuntien väestömäärän mukaan, pääkaupunkiseudun valtuutettujen osuus olisi yhteensä 68%.

Maakuntahallituksen osalta edustuksellisuuden parantaminen Uudenmaan liiton ehdotuksen mukaan tarkoittaisi sitä, että helsingiläisten jäsenten määrä pysyisi viitenä, mutta espoolaisten ja vantaalaisten jäsenten määrä laskisi molemmilla kolmesta kahteen. Maakuntahallituksen jäsenmäärän laskiessa 20:stä 14:ään Helsingin äänimäärä nousisi kuitenkin 25%:sta 36%:iin. Espoon ja Vantaan edustus laskisi kummallakin 15%:sta 14%:iin. Yhteensä näiden kaupunkien äänimäärä nousisi 55%:sta 64%:iin.

KUUMA-kunnilla on tällä hetkellä yhteensä seitsemän maakuntahallituksen jäsentä. Maakuntahallituksen kokoonpano on yhteensä 20 jäsentä eli KUUMA-kuntien jäsenten osuus on 35%. Uudenmaan liiton ehdotuksen mukaan 25 kuntaa (muut paitsi Helsinki, Espoo ja Vantaa) jakaisivat keskenään viisi maakuntahallituksen jäsenpaikkaa. Näin ollen olisi mahdollista, että KUUMA-kunnat eivät saisi lainkaan edustajaansa maakuntahallitukseen.

Maksuosuuksien muuttaminen määräytymään suoraan kuntien asukaslukujen suhteessa tarkoittaisi kaikille muille Uudenmaan liiton jäsenkunnille maksuosuuden laskua paitsi Helsingille. Helsingin osuus vuoden 2011 luvuilla nousisi 565 000 euroa. KUUMA-kuntien maksuosuuksien laskun vaihteluväli olisi Pornaisten 3000 eurosta Hyvinkään 27 000 euroon.

Uudenmaan liiton maakuntahallitus on pyytänyt lausuntoa kokouksessaan 19.4.2011. Tämän jälkeen maa on saanut uuden hallitusohjelman, jonka mukaan muun muassa

- hallitus ohjaa kuntauudistuksen etenemistä ja käynnistää koko maan kattavan selvityksen kullekin alueelle tarkoituksenmukaisesta kunta- ja palvelurakenteesta

- jatketaan ja lujitetaan metropolipolitiikkaa tavoitteena vahvistaa seudun kansainvälistä kilpailukykyä ja tasapainoista kehitystä koko maan suotuisen kehityksen edistämiseksi sekä metropoliseudun erityishaasteiden lievittämiseksi.
- valtion ja suurten kaupunkiseutujen aiesopimusmenettelyä vahvistetaan erityisesti maankäytön, asumisen, liikenteen osalta
- selvitetään tarve metropolialuetta koskevalle erilliselle laille.

Perustuen hallitusohjelman mukaisiin merkittäviin kuntia koskeviin uudistuksiin ja erityisesti metropolialuetta koskeviin selvityksiin, KUUMA-seutu lausuu Uudenmaan liiton ehdotukseen seuraavaa:

KUUMA-seutu suhtautuu pääsääntöisesti myönteisesti Uudenmaan liiton ehdotukseen sen toimielinten edustuksellisuuden parantamisesta sekä maksuosuuksien muuttamisesta. Maakuntahallituksen edustuksellisuus tulee kuitenkin sitoa kuntaryhmien väestömääriin.

Edustuksellisuutta ja muita liiton rakenneselvityksessä esitettyjä kehittämissuhteita ja tehtäviä tulee käsitellä kokonaisuutena viimeistään hallitusohjelman mukaisen metropoliselvityksen aikana.

Tuusulassa 6.9.2011

KUUMA-hallitus